

Openbaring

Brief aan de kerk

Huishoudelijke mededelingen

- ❑ Graag de lijst invullen, voor zover nog niet gedaan (naam, adres, telefoonnummer, mailadres).
- ❑ We hebben 3 corveeërs nodig. Wie meldt zich?
- ❑ Heeft iedereen de presentatie op de website van onze gemeente kunnen vinden?

Wet

Bijbelkring 24-01-2018

Openbaring - Brief aan de kerk

- 13^e samenkomst over 'De vrouw op het beest'.
- Openbaring 17
- Allen hartelijk welkom!

Zingen Psalm 46 vers 1

*God is een toevlucht voor de Zijnen,
Hun sterkt', als zij door droefheid kwijnen;
Zij werden steeds Zijn hulp gewaar,
In zielsbenauwdheid, in gevaar;
Dies zal geen vrees ons doen bezwijken,
Schoon d' aard' uit hare plaats mocht wijken;
Schoon 't hoogst gebergt', uit zijne steê,
Verzet wierd in het hart der zee.*

Bijbelgedeelte voor vanavond

► Openbaring 17

Terugblik

- ▶ Openbaring 15 (voorbereiding op) en 16 (uitvoering van) vermelden de volle uitgieting van Gods toorn in het voltrekken van de 7 laatste plagen.
- ▶ In de hemel wordt Gods overwinning op Zijn vijanden al bezongen in een lied dat veel weg heeft van het lied van Mozes (vgl. plagen aan en ondergang van Egyptenaren).
- ▶ Uit het hemelse heiligdom komen zeven engelen met zeven schalen vol van de oordelen van God.
- ▶ De rook waarmee het hemels heiligdom wordt vervuld (als eens de tempel) is teken van Gods glorie en macht. Bij de openbaring hiervan kan geen sterveling het uithouden.
- ▶ De toorn geldt wie het teken van het beest dragen. Wie het beestteken draagt, krijgt het toornmerk van God.
- ▶ Eerste plaag: hinderlijke zweren.
- ▶ De 2^e en 3^e engel werpen de inhoud van hun schalen achtereenvolgens in de zee en de rivieren: al het water verandert in bloed.
- ▶ Die het teken van het beest hebben, zullen bloed drinken omdat zij het bloed van Gods dienaren vergoten hebben.
- ▶ De 4e en 5e engel werpen de inhoud van hun schalen resp. op de zon (> grote hitte) en op de troon van het beest (> Egyptische duisternis).

- ▶ Toch bekeren de dienaars van het beest zich niet; ze lasteren God vanwege deze plagen.
- ▶ De 6e engel legt de Tigris droog: de barrière voor oosterse legers verdwijnt: begin van de eindstrijd om Jeruzalem en Israël.
- ▶ De volken worden vergaderd in Armageddon: plaats waarin door de eeuwen heen verschillende beslissende veldslagen zijn geleverd. Het gaat om een beslissende eindstrijd.
- ▶ De 7e engel leegt zijn schaal in de lucht. Het gevolg daarvan wordt niet vermeld. Wel klinkt een luide stem uit de tempel: God Zelf nadert ten gerichte.
- ▶ Er volgt een aardbeving die zo hevig is dat hij niet wordt gesignaleerd op de schaal van Richter, slechts op de schaal van de Rechter.
- ▶ Gevolg: steden worden verwoest, eilanden wijken uit hun plaats. Christus laat zien dat en hoe Hij de roep van de zielen onder het altaar heeft beantwoord: de wraak is volkomen.

Babylon Is Gevallen

Climax

- ▶ De climax van de oordelen Gods is tot het einde bewaard: de val van Babylon - grote tegenspeler en tegenstander van Jeruzalem, de stad van God.
- ▶ Over de val van Babylon gaat het van Openbaring 17:1 t/m 19:10.
- ▶ Dat het hier een nieuw deel begint, blijkt uit enkele duidelijke markeringspunten:
 - ▶ Het noemen van de inwerking van Gods Geest (vers 3).
 - ▶ Johannes wordt verplaatst (vers 3).
 - ▶ Herinnering aan het begin van het grote 2e deel van het visioen ('kom ... tonen'; hetzelfde in Openb. 4:1 en 2).
- ▶ In wat hierna komt, krijgt Johannes de binding van satan te zien en volgt het 4e of laatste visioensdeel over het nieuw Jeruzalem.
- ▶ Dat het hier om de climax van de 'schaaloordelen' gaat, blijkt uit de verwijzing naar één van de 7 'schaalengelen'.

15

Indeling van Hoofdstuk 17

Babylon is Gevallen

1. Inleiding op het geheel (17:1 – 19:10) in 17:1 en 2.
2. Het visioen van de hoer op het beest (17:3 – 6).
3. De uitleg van het visioen (17:7 – 18).
4. Een serie zichtbare en hoorbare oordelen die de val van Babylon en de betekenis daarvan beschrijven (18:1 – 19:8)

De hoer op het beest

- ▶ Naast het (bekende) beeld van het beest verschijnt een nieuw beeld: een hoer.
- ▶ Wat betekent dat laatste beeld?
- ▶ Opvallend is de combinatie van Babylon en hoer: contrast met de bruid die model staat voor het nieuwe Jeruzalem.
- ▶ In het oordeel over Babel klinken vroegere profetische oordelen over Babel, Tyrus en Nineve door.
- ▶ Babylon wordt getekend als toppunt van alle kwade krachten die de geschiedenis wilden beheersen.
- ▶ De combinatie van steden die zich tegen de Godsstad (Jeruzalem) en dus tegen God hebben verzet, voegt alle verdorvenheid en kwaadaardigheid samen.
- ▶ Johannes krijgt in H. 17 te zien hoezeer deze machten het oordeel waard zijn.
- ▶ Het bijzondere is dat dit visioen als enige door een (schaal)engel wordt verklaard.

Visioen en kunstwerk

Dea Roma

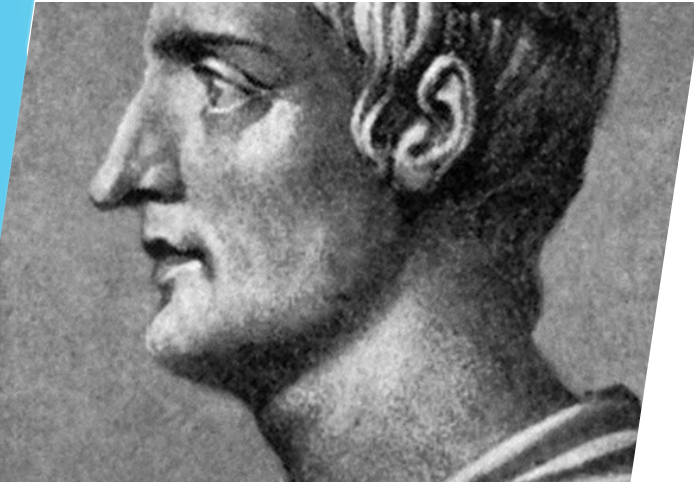
1. Er heeft een kunstwerk bestaan waarvan de reproductie bewaard is op Romeinse munten van de godin Roma, die Rome als persoon uitbeeldde.
2. Verschillende delen van dit kunstwerk komen in het visioen terug, zoals:
 1. De godin zit in militair tenue op de 7 heuvels van Rome.
 2. Zij heeft een zwaard in haar hand (beeld van Rome's militaire macht).
 3. Rechts van haar de riviergod Tiber (vers 1 > vele wateren).
3. Er bestond een sterke band tussen deze godin en de inwoners van Klein-Azië (> 7 gemeenten). Deze godin was bij hen erg geliefd; de inwoners van Smyrna claimden de eersten te zijn die haar vereerden.
4. De dienst in haar tempels stond tegenover de dienst van de christelijke gemeenten in Klein-Azië.

Overeenkomsten

- ▶ Hoewel de lijn van de godin Roma naar een hoer niet duidelijk aanwezig is, wijzen de juwelen van de vrouw (vers 4) wel op gebruikelijke beschrijvingen van prostituees uit de oudheid.
- ▶ Ze zit aan het water (vers 1): Tiber. Ook Babylon lag aan het water van de Eufraath met zijn vele vertakkingen.
- ▶ Ze zit op 7 heuvels. Rome is gebouwd op 7 heuvels.
- ▶ Voor de gouden beker in haar hand: zie Jer. 51:7.
- ▶ De mysterieuze naam op haar voorhoofd (vers 5) wijst misschien naar de omkering van ROMA > AMOR is (godin van de liefde > lijn naar hoererij).
- ▶ De vrouw is dronken van het bloed van de heiligen (vers 6): hoeveel slachtoffers heeft Rome (onder christenen) niet gemaakt om haar macht te handhaven!
- ▶ Hoer is ook de aanduiding van de economisch sterke stad Tyrus (Jes. 23:15-18) omdat economische macht verleidelijk is.
- ▶ Ook de wereldstad Nineve krijgt de naam hoer toebedeeld (Nah. 3:4,16)

Afgoderij

- ▶ Hoererij dient bij veel OT-sche profeten als beeld om de kern van Israëls afgoderij te raken.
- ▶ De hoer uit Openbaring 17 is een 'grote' hoer: een invloedrijke dame: ze geeft leiding aan de wereld die zich door haar laat beheersen.
- ▶ Het beeld van Roma komt terug in het 'zitten': dit moet worden verstaan als zetelen op een troon.
- ▶ De koningen der aarde hebben ontucht met haar bedreven: verwijzing naar Psalm 2. Menige vorst is een verbintenis aangegaan met Rome om te delen in de macht en de rijkdom van dit wereldrijk.
- ▶ Wat van koningen geldt, geldt ook van het volk. Het heeft zich laten bedwelmen door de roes van ontucht: invloed van Rome.
- ▶ De Romeinse geschiedschrijver Tacitus (50 - 117) typeert Rome als de plaats waar alle schandelijke dingen een thuis hebben.
- ▶ Mét Rome's macht en economisch voordeel kwam ook de dwang van de keizercultus die onder christenen talloze slachtoffers maakte.

De hoer op het beest

- ▶ Zoals eens Ezechiël wordt Johannes door de Geest verplaatst naar de woestijn (= beeld van de leegte die Babel biedt).
- ▶ De hoer, die eerst nog aan het water zat (vs. 1), zit nu op een donkerrood beest. Betekenis: de economische en politiek-religieuze macht van de grote stad wordt gedragen door de geestelijke macht van het beest uit de zee (H. 13).
- ▶ De scharlaken rode kleur van het beest verbeeldt de luxe en overdaad van het Romeinse Rijk.
- ▶ De vrouw draagt kleding van dezelfde kleur: beide zijn eensgeestes.
- ▶ De sieraden moeten dienen om de innerlijke leegte te verhullen (idem: woestijn).
- ▶ De gouden drinkbeker is qua buitenkant imponerend, maar qua inhoud gruwelijk (want vol van de onreinheid van haar hoererij).
- ▶ De welvaart van het Romeinse Rijk oefent niet alleen grote aantrekkingskracht uit op de mensen, maar verleidt ook tot het doen van alles wat God verboden heeft.
- ▶ De naam op het voorhoofd is i.t.t. de naam van God op de voorhoofden van de 144.000.
- ▶ De naam Babylon is een geheimenis: verwijst naar alle hoogmoed en verzet tegen Israëls God, die zich sinds de torenbouw van Babel heeft voorgedaan en doorgaans te vinden is in grote wereldsteden van de oudheid.

Dronken

- ▶ Niet alleen afgoderij (ontucht) en schunnigheid (gruwelen), maar ook de vijandschap tegen christenen maakt de hoer rijp voor het oordeel.
- ▶ Ninevé heet in Nahum 3:1 > bloedstad.
- ▶ Het beeld van de dronkenschap van het bloed van de heiligen (OT) en getuigen van Jezus (NT) vat de vijandschap van de hele (heils)geschiedenis tegen Gods volk samen.
- ▶ Groot is het contrast tussen de hoer (=1) en de vrouw uit Openb. 12 (=2):
 - ▶ 2 wordt omstraald door de 'lampen' van Gods schepping; 1 heeft zich opgedirkt met tooi van menselijk fabrikaat.
 - ▶ 2 is van de hemel; 1 is van de aarde.
 - ▶ 2 is zwanger en uit haar groeit leven; 1 kan slechts doden: de getuigen van God in OT en NT.
 - ▶ 2 is gered en beschermd; 1 gaat haar ondergang tegemoet.

Keizer Nero

- ▶ Johannes' verwondering wordt aanleiding voor uitleg door een engel. Eerst wordt het nodige over het beest gezegd (vs. 8 - 14), daarna over de vrouw (vs. 15 - 18). Hoewel de uitleg slechts een tipje van de sluier oplicht, wordt wel iets duidelijk
 - ▶ Beest en vrouw zijn onafscheidelijk en steunen elkaar in verknochtheid aan het aardse én afkerigheid van God (het beest draagt de vrouw > satanische invloed op wereldlijke machten).
 - ▶ De kryptische omschrijving m.b.t. het beest dat 'was en niet is en zal opkomen uit de afgrond' (vs. 8) staat in schril contrast tot de manier waarop God wordt voorgesteld: 'die is en was en komen zal'. Het verschil zit 'm in de middelste term: is niet. Christus is dood geweest en leeft in alle eeuwigheid. Het weer verschijnen van het beest is niet om een eeuwig rijk te vestigen, maar om zijn definitieve ondergang tegemoet te gaan.
- ▶ De uitleg is gekoppeld aan een voor christenen in die tijd herkenbare Nero-legende (die in verschillende variaties in omloop was):
 - ▶ Nero zou na zijn dood (in 68) terugkeren tot het leven.
 - ▶ Nero was niet gestorven, maar was gevlucht en hield zich verborgen om een groot leger op de been te brengen en terug te keren om Rome te vernietigen

Spot

- ▶ Door gebruik te maken van de Nero-legende steekt Johannes de spot met de terugkeer van het beest.
- ▶ Evenmin als Nero is teruggekomen, komt het beest terug.
- ▶ Maar de mensen van wie de namen niet zijn geschreven in het boek des levens verwonderen zich over het beest.
- ▶ Zij missen de wijsheid die Johannes ontvangt.
- ▶ De zeven koppes verwijzen naar de zeven bergen waarop de vrouw zit: de zeven heuvels waarop Rome is gebouwd.

De 7 koningen

**DIE 8 KONINGS VAN OPENBARING
DIE LAASTE POUS**

PIUS XI	PIUS XII	JOHN XXIII	PAUL VI	JOHN PAUL I	JOHN PAUL II	BENEDICT XVI	FRANCIS I
1922-1939	1939-1958	1958-1963	1963-1978	1978	1978-2005	APRIL 19, 2005 FEB. 28, 2013	13 MAART, 2013 TOT DIE EINDE VAN DIE WERELD
LATERAANSE VERDRAG 1929 1STE KONING				REGEER NET VIR 33 DAE 5DE KONING	ERNSTIG GEWOND IN 1981 6DE KONING		DIER UIT DIE AFGROND (WORD BEHEER DEUR SATAN) 8STE KONING
VYF HET GEVAL..... OPENBARING 17 VERS 10					EEN IS.....	REGEER VIR h KORT TYDPERK	EN DIE DIER WAT WAS EN NIE IS NIE, IS SELF OOK DIE AGTSTE, EN HY BEHOORT BY DIE SEWE EN GAAN NA DIE VERDERF. OPENBARING 17 VERS 11

- ▶ Dat Johannes Babylon en Rome identificeert, is duidelik.
- ▶ We moeten daarmee echter niet te star omgaan omdat Johannes zelf ook de beelden laat wisselen: de 7 koppen, die 7 heuvels zijn, blijken ineens 7 vorsten te zijn.
- ▶ De vraag is om welke vorsten het gaat?
- ▶ Betreft het Romeinse keizers uit die tijd? Of pausen van recente datum?
- ▶ In het verleden is dit beeld vaak verbonden met concrete machten: pausen, Napeleon, Stalin, Hitler.
- ▶ We moeten echter voorzichtig zijn en niet te snel roepen: dit of dat is de 5e/6e koning. Of: die en die is het beest
- ▶ Ook al kunnen bepaalde machthebbers trekken van het beest vertonen, ze zijn doorgaans het beest (nog) niet.
- ▶ Dat deze machthebbers 'moeten' komen (vers 10) en dat zij na langer of korter tijd weer verdwijnen, bevat voor de kerk van Christus de boodschap dat alle dingen verlopen naar Gods raad en dat alles uitloopt op Gods bedoelingen.
- ▶ Op Gods tijd komt de 8e koning: het beest

Het beest

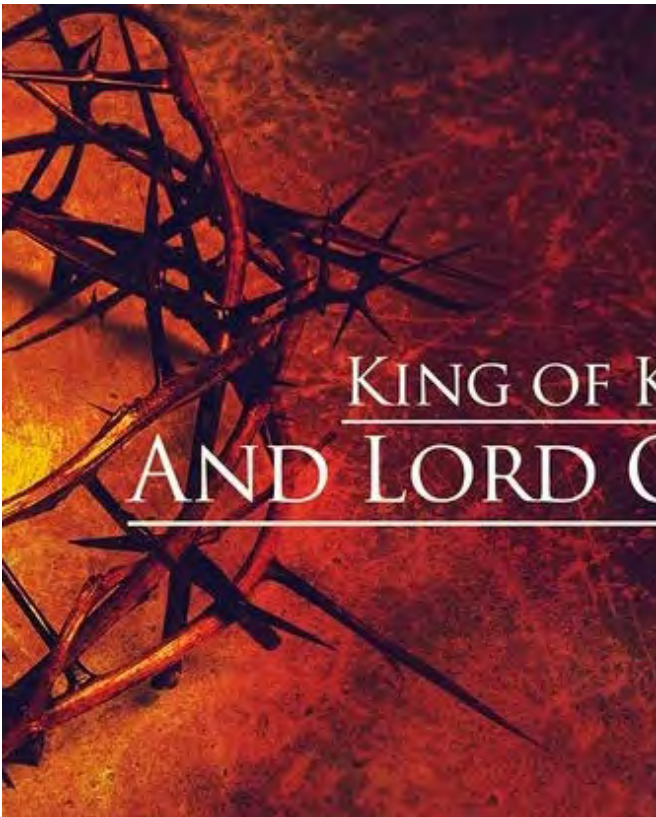
- ▶ Het beest met zijn 7 koppen vertegenwoordigt een reeks machthebbers die in meer of mindere mate de anti-christelijke trekken van het beest vertonen.
- ▶ Tegelijk geldt dat het beest op een bijzondere manier aanwezig zal zijn in de 8e koning (vers 11) en zich openbaart als bijzondere gestalte van satanische macht.
- ▶ Dit is echter niet de 1e keer dat het beest zich bijzonder laat gelden. Er wordt immers gezegd dat het beest er al was.
- ▶ Hierbij moeten we denken aan de dodelijk wond die het beest werd toegebracht, waarvan het echter genas (Openb. 13).
- ▶ Er is dus sprake van een 'wederopstanding' van het beest.
- ▶ Als we dat erbij betrekken, wordt de tekst duidelijk: de 8e kop (van het beest met 7 koppen) is de genezen 7e kop.
- ▶ Daarmee wordt de 'geheimtaal' van het slot van vers 11 duidelijk: hij (= 8e kop) is uit de 7 koppen.
- ▶ Het slot van vers 11 bevat een (1e) waarschuwing en (2e) een bemoediging: 1e het beest voert anderen in het verderf; 2e het beest gaat zelf ten verderve.

De 10 horens

- ▶ De uitlegengel vervolgt zijn uitleg over de 10 horens van het beest met de 7 koppen.
- ▶ Die 10 horens beelden 10 koningen uit die nog aan het bewind moeten komen; zij zullen op bijzondere wijze de antichristelijke macht van het beest demonstreren.
- ▶ Het kunnen (letterlijk) 10 vorsten zijn, maar het getal 10 kan ook de totaliteit van antichristelijke machthebbers beogen.
- ▶ Hoe deze vorsten zich ook laten gebruiken door het beest en hoe het beest door middel van hen ook te keer gaat tegen God, ze regeren slechts een uurtje.
- ▶ Met andere woorden: hoe hevig het verzet tegen God en Christus ook is, de tijd van deze antigoddelijke machten en ook van het beest is beperkt en eindig.
- ▶ Openbaring wil echt een troostboek zijn!
- ▶ Bij alle verschil kennen deze 10 vorsten dezelfde ideologie: verzet tegen God en Christus. Met het oog daarop stellen ze hun bewind in dienst van het beest (vers 13).

Heilige oorlog

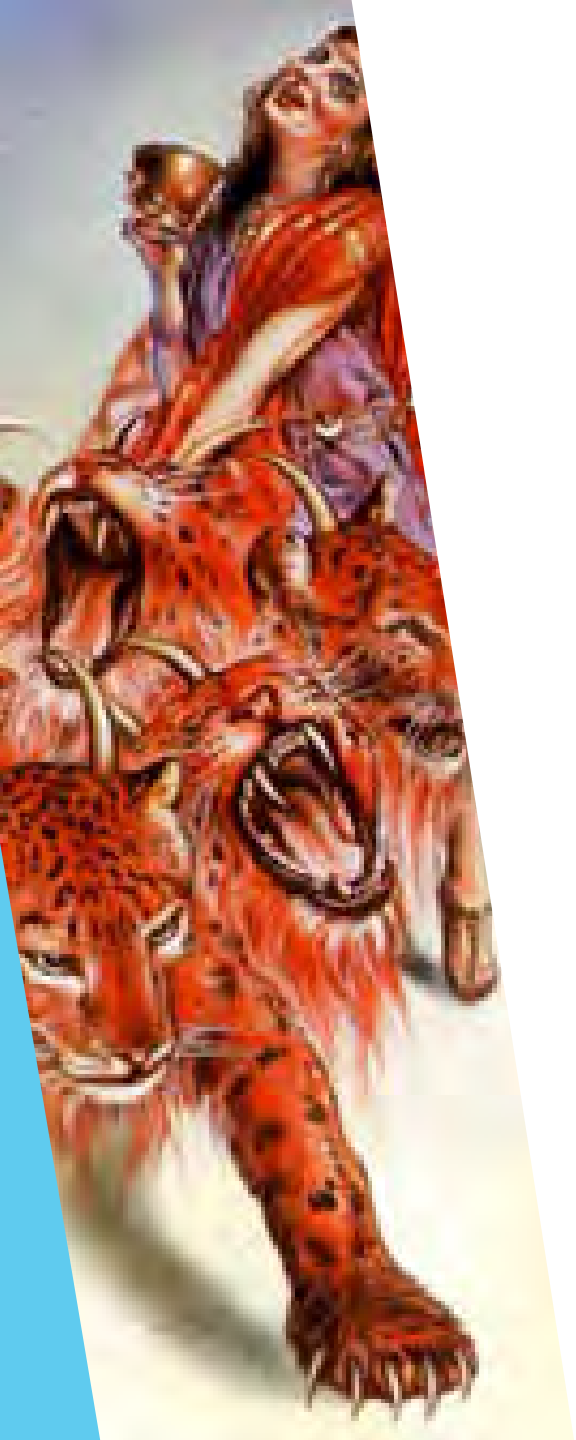

- ▶ De strijd tussen Lam en beest lijkt ongelijk en moet wel in het nadeel van het Lam uitlopen.
- ▶ Maar het ongedachte gebeurt: het Lam overwint het beest en zijn machthebbers.
- ▶ Het Lam heeft immers alle macht in hemel en op aarde, juist omdat het zich als een lam naar de slachtbank liet leiden.
- ▶ Die macht wordt hier dubbel benoemd ('Koning der koningen' en 'Heere der heren') als vertolking van absolute macht.
- ▶ In deze overwinning delen die bij het Lam behoren en die aangeduid worden als
 - ▶ geroepenen
 - ▶ uitverkorenen
 - ▶ gelovigen

Het einde van de hoer

- ▶ Ook het einde van de hoer wordt door de engel voorspeld.
- ▶ Haar ondergang komt van een ongedachte kant, namelijk van de 10 toekomstige koningen die de macht van het beest uitdrukkelijk zullen vertonen.
- ▶ Zoiets lezen we ook bij Ezechiël (16 en 23) over de beide prostitués Oholiba en Ohola (resp. Juda en Samaria).
- ▶ Hun overspel staat voor de afgodendienst die zij met de heidense afgoden bedreven.
- ▶ Als straf daarvoor zullen beide vrouwen door de volken, waarvan zij de afgoden gediend hadden, naakt uitgekled, gelyncht en met vuur verbrand worden.
- ▶ Dat is het satanische wezen van de zonde: men is één in verzet tegen God, de gelovigen, maar die eenheid is een valse eenheid. De aanhangers van eenzelfde zonde keren zich niet zelden tegen elkaar.
- ▶ Tegen het einde van de WO II beval Hitler dat heel Duitsland in zijn ondergang moest worden meegesleept: nota bene hetzelfde Duitse volk dat hem macht had verleend en had gediend.

Eensgezindheid

- ▶ Zo eensgezind als de 10 toekomstige vorsten zullen zijn in hun strijd tegen God, Christus en de gelovigen, zo eensgezind zijn dezelfde 10 koningen ook in hun haat tegen de hoer.
- ▶ God geeft hen ook in hun hart om hun koningschap in dienst van het beest te stellen.
- ▶ Dit alles dient het grote doel dat God voor ogen staat: totdat de woorden van God voltooid zullen zijn.
- ▶ Gods macht en goedheid is zo groot en onbegrijpelijk Dat Hij Zijn werk zeer goed en rechtvaardig beschikt en doet, ook al handelen de duivelen en de ongelovigen onrechtvaardig (NGB, art. 13).

Gespreksvragen

1. In vers 13 wordt gesproken over eensgezindheid van de 10 toekomstige machthebbers die regeren in naam van het beest. Waaraan denkt u bij deze ideologie vooral? Kunt u actuele voorbeelden noemen waaruit deze gemeenschappelijke antichristelijke ideologie duidelijk blijkt? Denk niet alleen aan voorbeelden van ver(der) weg maar ook aan voorbeelden van (heel) dichtbij.
2. Afgodendienst wordt (vooral) in het Oude Testament benoemd als hoererij, overspel. Waarom zou dat zijn (betrek hierbij Jer. 31:31,32). Betrek bij uw antwoord ook HC vraag & antwoord 95. Als u dit voor uzelf concreet maakt, hoe dichtbij komt het dan wanneer afgoderij wordt aangeduid als overspel?
3. De woestijn (vers 3) staat model voor de leegte van de afgodendienst (zondedienst). Kunt u daarvan voorbeelden geven? Hoe krijgen we een vol leven? Probeer uw antwoord persoonlijk en praktisch te houden.
4. Het verhaal gaat dat toen bij de kroning van Victoria van Engeland het koor het Hallelujah van Händel zong ('King of kings and Lord of lords') koningin Victoria ging staan, terwijl de bedoeling was dat zij als enige bleef zitten. Waarom zou zij gaan staan? Wat betekent dit voor onze houding m.b.t. Jezus Christus?
5. De Romeinse geschiedschrijver Tacitus (50 - 117) typeert Rome als de plaats waar alle schandelijke dingen een thuis hebben. In hoeverre geldt dit voor onze samenleving? Geef eens voorbeelden. Als u weet dat de teloorgang van normen en waarden de ondergang van het Romeinse Rijk (mede) hebben veroorzaakt, wat houdt dat dan voor de westerse samenleving in? Ziet u daarvan al symptomen? Zo ja, welke?
6. In deze presentatie wordt Openbaring een troostboek genoemd. Probeer daarvan minstens 2 voorbeelden aan te wijzen in hoofdstuk 17. Wat is vooral de inhoud van deze troost? Geldt dat ook voor nu?

De losse eindjes afhechten

Volgende keer: D.v. 7 februari

- ▶ Uit de Bijbel: Openbaring 18

Overige data
Bijbelkring D.v.:

- ▶ 21-03
- ▶ 25-04

Zingen Psalm 68 vers 1

- ▶ *De HEER zal opstaan tot den strijd;
Hij zal Zijn haters, wijd en zijd,
Verjaagd, verstrooid, doen zuchten;
Hoe trots Zijn vijand wezen moog',
Hij zal voor Zijn ontzagg'lijk oog,
Al sidderende vluchten.
Gij zult hen, daar G' in glans verschijnt,
Als rook en damp, die ras verdwijnt,
Verdrijven en doen dolen.
't Godd'loze volk wordt haast tot as;
't Zal voor Uw oog vergaan, als was,
Dat smelt voor gloënde kolen.*

Einde van
deze
presentatie